

החוק בארצות ערב

3

לקט של חוקים
ירדניים

קובץ לט'

בהוצאת
מפקדת
פ"צ"ר
תשל"ז 1977

תוכן הענינים

עמוד

1. - חוק ההקדשים המוסלמיים
(מספר 25 לשנת 1946)
2. - חוק החלת חוק ההקדשים הנ"ל
על כל תחום הממלכה.
3. - החלטה מס' 19 מיום 1/12/1954
4. - החלטה מס' 7 מיום 14/3/1955
5. - חוק פטור הקדשי המסובדים
מהאגרות.
6. - תקנות ההקדשים (מס' 1 לשנת 1955)
7. - החלטה מס' 11 מיום 16/5/1957
8. - תקנות מילוי המשרות
(מס' 2 לשנת 1951)

חוק ההקדשים המוסלמיים (1)

בהתאם לסעיף 41 של הקונסטוטוציה הועבר למועצה
המחוקקת העליונה החוק הזמני להקדשים המוסלמיים (חוק
מספר 4 לשנת 1946), שפורסם בעיתון הרשמי מספר 850,
והחליטה בישיבתה שנערכה ביום 21.11.1946 על קבלתו לאחר
שהוכנסו בו חוספות מסויימות; היות וההוספות האמורות
הן לטובת הכלל, החליטה מועצת השרים העליונה בישיבתה
שנערכה ביום 2.12.1946, בכפיפות לסעיף (41) לקונסטוטוציה,
לאשר את הנוסח החדש לחוק ההקדשים המוסלמיים כפי שאושר
ע"י המועצה המחוקקת כמפורט להלן; החלטה זו הייתה כרוכה
באישורו של הוד מלכותו המלך המרום שהאל יהיה בעוזרו.

9.12.1946

ראש השרים
איברההים האשח

אנו עבדאללה בן אלחוסיין
מלך הממלכה הירדנית ההאשמית.
בהתאם לסעיף (19) לקונסטוטוציה,
ועפ"י החלטת המועצה המחוקקת
העליונה בישיבתה שנערכה ביום
21.11.1946, אנו מאשרים את החוק
הבא ומצווים בהוצאתו.

חוק ההקדשים המוסלמיים

חוק מספר 25 משנת 1946
חוק הבא להסדיר את משרד ההקדשים המוסלמיים
בהסתמך על סעיף (61) לקונסטוטוציה

סעיף 1 - חוק זה ייקרא (חוק ההקדשים המוסלמיים)
ויוכנס לתוקפו החל מיום פירסומו בעיתון הרשמי.

(1) חוק זה פורסם בעיתון הרשמי מספר 879 מיום 15.12.1946.

סעיף 2 - המלה (הקדשים) בחוק זה פירושה (ההקדשים המוסלמיים בחוך הממלכה הירדנית ההאשמית).

סעיף 3⁽²⁾ - משרד ההקדשים כפוף ישירות לזקן השופטים.

סעיף 4 - ענייני משרד ההקדשים ינוהלו ע"י :-

א - מועצת הקדשים עליונה.

ב - מנהל כללי להקדשים.

ג - חשב כללי להקדשים.

ד - עובדים אחרים כלשהם שמועצת ההקדשים העליונה תראה צורך בהם.

סעיף 5⁽¹⁾ - המועצה העליונה להקדשים מורכבת מראש הקאדים בתור יושב ראש ושני חברים שימונו ויפוטרו ע"י מועצת השרים באישור הוד מלכותו המלך המרום.

סעיף 6 - המנהל הכללי להקדשים ימונה ויפוטר ע"י ראש השרים באישור הוד מלכותו המלך המרום.

סעיף 7 - החשב הכללי להקדשים ויתר העובדים ימונו ויפוטרו ויהיו כפופים להליכי משמעת בהתאם לתקנות פקידי הממשלה, ומסיבות אלה ייחשב ראש המועצה העליונה להקדשים כיושב ראש המשרד.

(2) סעיף זה תוקן בהתאם לחוק מספר (2) משנת 1955 שפורסם בעיתון הרשמי מספר 1211 מיום 1.2.1955.

(1) סעיף זה תוקן בהתאם לחוק מספר (2) משנת 1955 שפורסם בעיתון הרשמי מספר 1211 מיום 1.2.1955.

סעיף 8 - תיווסד בהשגחת מועצת ההקדשים העליונה קופה מרכזית לכל הכנסות ההקדשים, ולשם השלום והוצאות המאושרות; הכנסות והוצאות קופה זו יוכן לה, בכל שנת כספים תקציב שנתי ע"י החשב הכללי שיאושר ע"י ראש השרים לאחר שיוחלט עליו ע"י מועצת ההקדשים העליונה.

סעיף 9 - מועצת השרים רשאית, באישור הוד מלכותו המלך המרומם להתקין תקנות לשם ביצוע הוראות חוק זה, ובפרט התקנות הקבועות הכוללות :-

א - קביעת תפקידי המועצה העליונה וסמכויותיה ואת ההקצבות שיש לשלמן לה.

ב - קביעת תפקידי המנהל הכללי וסמכויותיו.

ג - קביעת תפקידי החשב הכללי וסמכויותיו.

ד - קביעת המשכורות שיש לשלמן לעובדי המשרד.

ה - קביעת הדרך שבה יוכן התקציב השנתי וניהול השבונות הקופה המרכזית.

סעיף 10 - התקנות העונתוניות בדבר ניהול ההקדשים שפורסמו ביום 19 ג' מאדי האחרון משנת 1280 להיג'רה בסלות.

9 לחדש מוחרם 1366 להיג'רה (עבדאללה).
2.12.1946

ראש השרים
איבראהים האשם

ראש הקאדים
פהמי האשם

חוק החלת חוק ההקדשים על כל תחום הממלכה (1)

אנו עבדאללה בן אלחוסיין מלך
הממלכה הירדנית ההאשמית בהחאם
לסעיפים 25 ו-53 מהקונסטוטוציה,
ועפ"י החלטת מועצת השרים מיום
18.4.1951, מוציאים צו לנו המלכותי
באישור החוק הזמני הבא ומצווים
על הוצאתו, החלתו הזמנית והוספתו
לחוקי הממלכה על תנאי הבאתו בפני
הפרלמנט בעת התכנסותו בישיבתו
הרגילה הבאה :

חוק החלת חוק ההקדשים חוק סמפר (62) משנת 1951

סעיף 1 - חוק זמני זה ייקרא (חוק החלת חוק ההקדשים
מספר (25) משנת 1946 על כל תחום הממלכה) וייכנס
לתוקפו החל מהתחלת חודש מאי שנת 1951.

סעיף 2 - הוראות חוק ההקדשים מספר (25) משנת 1946 שפורסם
בעיתון הרשמי מספר (879) יחול על כל תחום
הממלכה.

סעיף 3 - תקנות המועצה המוסלמית העליונה שפורסמו בפלשתונה
ביום 20 לדצמבר שנת 1921 וכל חקוק אחר הסותר
את הוראות חוק זה בטלים.

(1) חוק זה פורסם בעיתון הרשמי מספר 1063 מיום 1.5.1951;
פורסם על אישורו וקבלתו ע"י הפרלמנט והחשבתו כחוק
קבוע בעיתון הרשמי מספר 1117 מיום 2.8.1952.

ע"ף 4 - ראש השרים האשקהקאדיים - אחראים לביצוע הוראות
חוק זה.

(עבדאללה)

19.4.195

ראש השרים
סמיר אלרפאעי

ראש הקאדיים
עבדאללה עושה

החלטה מספר (19) (1)

יוצאת מאת הלשכה המיוחדת לפירוש החוקים

עפ"י בקשת הוד מעלתו ראש השרים במכתבו מספר 7288/2/194/10 מיום 3.10.1954, התכנסה הלשכה המיוחדת לפירוש החוקים על מנת לחוות דעה באם חוק גביית דמי שכירות ההקדשים ואחוזותיו המתקן לחוק הזמני מיום 27 לחודש רביע אלול שנת 1331 להג"רה עדיין בתוקף בממלכה הירדנית ההאשמית או שבוסל בחוקים הבאים.

לאחר עיון בהתכתבונות שנערכו בנידון בין ראש המועצה העליונה להקדשים לבין הבנק הערבי ולאחר בדיקת המקורות החוקיים הוברר לנו :-

1. חוק גביית דמי שכירות ההקדשים ואחוזותיו המתוקן שפורסם ביום 16 לחודש רמדאן שנת 1332 להג"רה, 26 ליולי משנת 1914.
2. סעיף (45) לפקודת קונסטוטוציה פלשתינה משנת 1922 קבע שכל החיקוקים העותומניים שהיו בתוקף בפלשתינה ביום הראשון לחודש נובמבר משנת 1914 יישארו בתוקפם.
3. סעיף (58) מהקונסטוטוציה של עבר הירדן משנת 1928 קבע כי כל החוקים שפורסמו ביום הראשון לחודש נובמבר משנת 1914 או לפניו יישארו בתוקף עד שיבוטלו או יתוקנו עפ"י חוק שיחוקק בהתאם לקונסטוטוציה.
4. פיסקה (א) מסעיף (71) לקונסטוטוציה הירדנית משנת 1946 אינה שונה בנוסחה מנוסח סעיף (58) לקונסטוטוציה הנזכרת לעיל.

(1) החלטה זו פורסמה בעיתון הרשמי מספר 1207 מיום 1.1.1955.

5. סעיף (128) מהקונסטוטוציה של הממלכה הירדנית ההאשמית משנת 1952 קובע שכל החוקים, התקנות ויתר החיקוקים שבתוקף בממלכה הירדנית ההאשמית ישארו בתוקף ביום ביצוע קונסטוטציה זו עד שיבוטלו או יחוקנו עפ"י חוק שיחוק בהתאם לקונסטוטציה.

מכל סעיפי הקונסטוטוציות האלה מתברר שחוק שכירות הקדשים ואחוזותיו המתוקן ייחשב מהחוקים אשר נשארו בתוקף ביום פרסום פקודת קונסטוטציה פלשתינה* בהיותו חוק עותומני שפורסם לפני הראשון לחודש נובמבר משנת 1914.

היות ולא יצא לאחר אותו תאריך שום חיקוק בפלשתינה או בממלכה הירדנית ההאשמית, שבכוחו לבטל או לחקן את הוראות החוק הנידון, לכן ייחשב ביום ביצוע הקונסטוטציה של הממלכה הירדנית ההאשמית משנת 1952 מהחוקים שנשארו בתוקף בממלכה בהתאם לסעיף (128) מאותה קונסטוטציה. כמו כן עדיין נשאר בתוקפו עד לתאריך זה היות ולא פורסם בממלכה שום חיקוק הנוגע להוראותיו. חוק ההוצאה לפועל משנת 1952, אין בו דבר שיספיע על הוראות החוק הנידון לפירוש, בהיות חוק ההוצאה לפועל עצמו נהשב מהחוקים הכלליים, בו בזמן שחוק גביית דמי שכירות הקדשים ואחוזותיו הוא חוק מיוחד שחל על מקרים מיוחדים והעקרון הכללי הוא שאין החוקים הכלליים מבטלים את החוקים המיוחדים אלא לפי נוסח מפורש.

על כן מחליטים כי החוק העותומני בדבר גביית דמי שכירות הקדשים ואחוזותיו עדיין בתוקף בממלכה.

ניחן ביום 1.12.1954.

חבר
חבר בית המשפט
לקסציה

עזיז אלדאודי

חבר
חבר בית המשפט
לקסציה

אליאס אלחורי

* וביום פרסום החוקה והקונסטוטוציה הירדנית בשנת 1966

חבר
נציג משרד ההקדשים
קמאל אלג'יוסי

ראש הלשכה המיוחדת לפירוש
החוקים
יו"ר בית המשפט לקסציה
עלי מסמאר

חבר
סגן מיניסטרוֹן הפנים
סעד ג'ומעה

החלטה מספר (7) (1)

יוצאת מאת הלשכה המיוחדת לפירוש החוקים

עפ"י בקשת הוד מעלתו ראש השרים נמכתבו מספר 2/194/1/8784 מיום 28.12.1954 התכנסה הלשכה המיוחדת לפירוש החוקים על מנת לפרש את הוראות תקנה (42) מתקנות משרד ההקדשים העותומניות שפורסמו ביום 19 לחודש ג'מאדי אלאחר שנת 1280 להיג'רה ולחיות דעה באם יש לשלם מחצית אגרות פינוי והעברה מיבנים ואדמות על כל ההקדשים התפוסים והבלתי תפוסים לאוצר ואילו המחצית השניה לקופת ההקדשים או שהוראות תקנה זו בוטלו עפ"י פיסקה (3) מסעיף (5) לחוק אגרות רישום הקרקעות מספר (50) משנת 1953.

לאחר עיון בהתכתבויות שנערכו בנידון זה בין יו"ר המועצה העליונה להקדשים לבין משרד הקרקעות וראשות השרים, ולאחר בדיקת הוראות ההיקף, הוברר לנו מסעיף (10) לחוק ההקדשים המוסלמיים מספר (25) משנת 1946 החל על שני גדות הממלכה הירדנית ההאשמית, בהתאם לחוק מספר (62) משנת 1951, קבע מפורשות בטול התקנות העותומניות להקדשים שפורסמו ביום 19 לחודש ג'מאדי אלאחר שנת 1280 להיג'רה, והיות ותקנה (42) המבקשת פירוש היא חלק מתקנות הבטלות האלה, אין אנו רואים צדוק להוציא החלטה שתפרש את הוראותיה.

ביחס לחוק אגרות רישום הקרקעות מספר (50) משנת 1953, אנו לא מוצאים בו כל סעיף שיתיר תשלום האגרות הנגבות ע"י משרד הרישום בעבור עיסקות רישום המיבנים והאדמות שהוקדשו לקופת ההקדשים, על כן אנו מחליטים שכל האגרות הנזכרות לעיל שייכות לאוצר.

ניהן ביום 14.3.1955

(1) החלטה זו פורסמה בעיתון הרשמי מספר 1223 מיום 3.4.1955

חבר
חבר בית המשפט
לקסציה
צ'יא אלדין זעיתר

חבר
חבר בית המשפט
לקסציה
בשיר אלשריקי

חבר
נציג משרד ההקדשים
קמאל אלג'יוסי

יו"ר הלשכה המיוחדת
לפירוש החוקים
יו"ר בית המשפט לקסציה
עלי מסמאר

חבר
סגן מיניסטרוֹן הפנים
סעד ג'ומעה

חוק פטור הקדשי המסגדים
מהאגרות (1)

סעיף 1 - הקדשי המסגדים יהיו פטורים מאגרות בין אם היו מהתבילות המוגשות על ידיהם או נגדם בפניו בהמשפט אלשרעיים או מרישומם במשרד הרישום.

סעיף 2 - חוק זה ייכנס לתוקף החל מיום פירסומו.

סעיף 3 - זקן השופטים ומפקח האוצר מצווים לביצוע חוק זה.

9 רגב 1343 להיג'רה

(עבדאללה)

14/2/1924

ראש הקאדים

מפקח האוצר

סעיד אלכרמי

מצ'הר ארטלאן

מפקח החינוך

ראש המפקחים

סייף אל דין

חסן חאלד אבו אלהודא

מפקח המשפטים

(1) פורסם בעיתון הרשמי מספר 50 מיום 14.4.1924.

תקנות ההקדשים (1)

אנו אלחוסייך הראשון מלך
הממלכה הירדנית ההאשמית
בהתאם לסעיף (9) לחוק ההקדשים
מספר (25) משנת 1946, ועפ"י
החלטת מועצת השרים מיום
13.7.1955, מצווים בהחקנת
התקנות הבאות :-

תקנות ההקדשים

מספר (1) משנת 1955

מוצאות לפי סעיף (9) לחוק ההקדשים

מספר (25) משנת 1946

תקנה 1 - תקנות אלו תיקראנה (תקנות ההקדשים משנת 1955)
והיכנסנה לחוקף ביום פירסומן בעיתון הרשמי.

תקנה 2 - ניהול משרדי ההקדשים והפיקוח על ביצוע הקציבם
הכללי יוטל על ראש הקאדים..

תקנה 3 - למועצת ההקדשים יהיו הסמכויות והתפקידים
הבאים :-

א - אישור התקציב הכללי אשר נערך ע"י החשב
הכללי בהתחלת כל שנה כספים והפיקוח על
הוצאת סעיפי ההקצבות שבו, ואסור בשום
מקרה לחרוג מסעיפי התקציב או להעביר
הוצאות מסעיף לאחר אלא לפי החלטה מאת
המועצה ואישור ראש השרים.

(1) תקנות אלו פורסמו בעיתון הרשמי מספר 1335 מיום

3.8.1955

ב - מינוי ממונים, מורים ודרשנים בהתאם לתקנות הדרכת הרשויות, ענייני הפטור והמשמעת שלהם יהיה בהתאם לתקנות הפקידים.

ג - החלטה על אמצעים המוליכים להגדלת הכנסות ההקדשים.

ד - אישור קניוח ההקדשים והעבודות אשר ערכן עולה על המישים דינר.

ה - המועצה תתכנס לשיבה פעם בכל שבוע לפחות ובעת הצורך לפי הזמנת היושב ראש והחלטותיה תהיינה חוקיות אם מתקבלות ברוב קולות ובמקרה של העדרות אחד החברים וחילוקי דעות בין היושב ראש לבין אחד החברים בדבר אישור אחד העניינים יידחה הדיון עד לנוכחות החבר השלישי.

תקנה 4 - למנהל ההקדשים יהיו הסמכויות הבאות :

א - עזרה לראש הקאדים בפיקוח על משרדי ההקדשים.

ב - אישור חוזי שכירות של כל הנכסים דלא ניידים השייכים להקדשים לאחר אישורו של ראש הקאדים ורשאי ליפות את כחו של כל פקיד שהוא רוצה לאחר קבלת הסכמת ראש הקאדים.

ג - ביקורת משרדי ההקדשים.

ד - הגשת תביעות בפני בתי המשפט לסוגיהם ודרבותיהם השונים בעצמו או על ידי יפוי כח אחד מפקידי ההקדשים או אחד מעורכי הדין ולהופיע בכל הביעה של ההקדשים בעצמו או באמצעות בא כח וזאת לאחר קבלת הסכמת ראש הקאדים.

תקנה 5 - לחשב הכללי יהיו התפקידים והסמכויות הבאים :-

א - פיקוח על ניהול רשומות חשבונאיות וסיכומים ובקרה על הכנסות ההקדשים ופיקוח על הפקדה בקופה המרכזית, או בקופות הסניפים, או בכל בנק שיאושר ע"י המועצה העליונה להפקדת הכספים בו.

ב - התחשבות עם האחראים על ההקדשים ועם מנהל בית היחומים המוסלמי ועם הממונים בעניינים כספיים.

ג - הכנת מאזן סופי בסוף כל שנת כספים לכל משרדי ההקדשים בשתי הגדות.

תקנה 6 - לאחראים על ההקדשים יהיו התפקידים והסמכויות הבאים :-

א - השתתפות עם הוועדות המקומיות בהשכרת נכסי ההקדשים דלא ניידים ועריכת החוזים וחתימה עליהם.

ב - ביקורת נכסי ההקדשים דלא ניידים ופיקוח על גביית הכנסותיהם.

ג - פיקוח על הפקידים הכפופים להם.

ד - פיקוח על עריכת טכסים דתיים במסגדים ונוכחות עובדיהם.

תקנה 7 - לוועדות המקומיות יהיו התפקידים והסמכויות הבאים :-

א - תורכב בעיר הבירה ועדת הקדשים בראשות החשב הכללי ומחברות ראש לשכת ראש הקאדים. ושניים מהציבור שימונו ע"י ראש מועצת הקדשים העליונה; בכל מרכז מחוז ונפה חיה ועדה בראשות הקאדי אלשרעי וחברות האחראי על ההקדשים ושניים מהציבור שימונו ע"י יו"ר הוועדה ובאישור ראש מועצת הקדשים העליונה; במקומות שאין בהם אחראי על הקדשים יבוא במקומו בכיר הפקידים בבית-המשפט אל שרעי.

ב - הוועדות המקומיות תקיימנה פיקוח על השכרת נכסי הקדשים דלא נידיי בשיטת המיכרוזים הפומביים וכך ביצוע החיקונים הנחוצים להם והגשת הצעות להגדלת מקורות הכנסת הקדשים והכנת קציב סגוף והגשתו לחשב הכללי.

ג (1) פיקוח על כל הקניות השייכות להקדשים ואשר ערכן עולה על המשה עשר דינר, בדרך שתראה לזכון, ואשר בה טובת הקדשים, בתנאי שהחלטה הוועדה על סכומים שהם למטה מחמישים דינר יהיו כרוכים באישור ראש הקאדים וכשהם למעלה מזה באישור מועצת הקדשים.

תקנה 8 - כל שוברי ההוצאה המתיחסים לנכסי הפקדונות ישולמו עפ"י רשות מאת ראש הקאדים: כל סכום שהוא.

תקנה 9 - כאשר יש צורך להקים בניינים על קרקעות הקדשים או לשפץ אחד מבנייני הקדשים, על המנהל הכללי להגיש דו"ח למועצה העליונה לשם קבלת אישור על כך.

(1) פיסקה זו חוקנה בהתאם לתקנות מספר (2) משנת 1955 שפורסמו בעיתון הרשמי מספר 1240 מיום 17.9.1955.

תקנה 10 - מועצת ההקדשים העליונה רשאית באישור ראש השרים לחתום על חוזי הלוואות למטרת הקמת בניינים או עריכת שיפוצים הכרחיים בבנייני ההקדשים וכן למשכן את נכסי ההקדשים דלא נידיי כבטחון הלוואות.

(2)

תקנה 11 - לראש מועצת ההקדשים העליונה ישולם מענק שנתי בסך מאה דינר, ולכל אחד מחברי המועצה ישולם שבעים וחמש דינר, לכל אחד מראשי ועדות ההקדשים המקומיות ישולם עשרים דינר, ולכל חבר מחברי ועדות אלה ישולם חמשה עשר דינר; המענק ישולם בשני תשלומים האחד בסוף כל שישה חודשים.

תקנה 12 - הוראות תקנות הכספים יחולו עד כמה שתאפשרנה הנסיבות, עד להחקנת תקנות כספים מיוחדות למשרדי ההקדשים; המנהל הכללי והחשב הכללי הם הממונים והאחראים לכך.

תקנה 13 - אם היו בהתנהגות הממונה דבר החייב בירור, יוגש מכתב לקאדי אלשרעי על כך לשם נקיטת ההליכים אלשרעיים.

תקנה 14 - אם רצה אחד מהממונים על ההקדשים הציבוריים לקבל משכנתא על ההקדש, עליו להשיג היתר לכך מאת הקאדי אלשרעי.

תקנה 15 - כל עיסקות משרדי ההקדשים ותביעותיהם יהיו פטורים מכל האגרות וממס בולים וכן מאגרות רשום נכסי דלא נידיי של ההקדשים.

(2) תקנה זו תוקנה בהתאם לתקנות מספר (1) משנת 1956 שפורסמו בעיתון הרשמי מספר 1277 מיום 2.6.1956.

תקנה 16 - מועצת ההקדשים רשאית להרכיב ועדת קניות משלושה אנשים עבור בית היתומים המוסלמי מלבד הוועדה המקומית במידה ויש צורך בכך.

תקנה 17 - כל החלטות מועצת ההקדשים הנוגעות לקניית מצרכים בשווי העולה על חמישים דינר חהיינה כפופות לאישור ראש השרים.

תקנה 18 - לפקיד ההקדשים המסווג, שהשלים תקופת שירות העולה על שלוש שנים, ישולם מענק בשווי של אחד לשניים עשר מכל המשכורות שקיבלן בכל אחת משנות שירותו במקרה והתפטר, נפטר או ויתרו על שירותו בתנאי שלא היה מהויב בעבירה הנובעת מתפקידו הרשמי.

תקנה 19 - תקנות ההקדשים מספר (1) משנת 1952 בטלות.

(אל חוסיין בן טלאל)

13.7.1955

שר הבריאות
והעניינים הסוציאליים
גמיל אלתותונצ'י

שר האוצר
בשארה גציב

ראש השרים ושר החוץ
סעיד אלמופתי

שר הפנים
הזאע אלמג'אלי

שר ההגנה
פרחאן שבילאת

שר ההקלאות
עלי אלהינדאוי

שר המשפטים
עלי חסנא

שר החינוך
וסגן שר הכלכלה
סעיד עלא אלדין

שר העבודות הציבוריות
נעים עבדולהאדי

שר המסחר הפיתוח והבניה
סמעאן דאווד

שר הטלגרף, הדאר
והתעופה האזרחית
עזמי אלנשאשיבי

החלטה מספר (11) (1)

יוצאת מאת הלשכה המיוחדת לפירוש החוקים

עפ"י בקשת הוד מעלתו של ראש השרים במכתבו מספר 29/3/2/2810 מיום 10.4.1957, התכנסה הלשכה המיוחדת לפירוש ההוקים על מנת לפרש את הוראות תקנות ההקדשים מספר (1) משנת 1955 ולחונן דעה באם ההחלטה על העניינים הבאים היא מסמכותה של מועצת ההקדשים העליונה או מסמכותו של ראש הקאדים :-

1 - הקמת מיבנים על קרקעות ההקדשים.

2 - השכרה קרקעות ההקדשים לחקופה ארוכה.

3 - הוצאת ההקצבות המיוחדות בתקציב הכללי.

לאחר עיון בהתכבונות הנערכות בין ראש השרים לבין זקן השופטים ושני חברי מועצת ההקדשים העליונה ולאחר בדיקת הוראות החוק הוברר לנו :-

1 - פיסקות (ג ו-ד) מתקנה (3) לתקנות ההקדשים מספר (1) משנת 1955 קובעות, כי למועצת ההקדשים הסמכות להחליט על האמצעים המביאים לידי הגדלת הכנסות ההקדשים ואישור הקניות והעבודות אשר ערכן עולה על המישים דינר.

2 - פיסקה (ב) מתקנה (4) של התקנות העניקה למנהל ההקדשים את הסמכות לאשר חוזי השכרה כל הנכסים דלא נידי של ההקדשים לאחר אישור ראש הקאדים וכו'.

3 - פיסקה (ב) מתקנה (7) של התקנות קובעת (הוועדות המקומיות הן שיפקחו על השכרה הנכסים דלא נידי של ההקדשים בדרך מיכרז פומבי. . . וכו').

(1) החלטה זו פורסמה בעיתון הרשמי מספר 1335 מיום 16.6.1957.

כמו כן קובעת פיסקה (ג) המחוקנת של תקנה זו שלוועדות אלו הזכות לפקח על כל הקניות השייכות לסניפי ההקדשים ואשר ערכן עולה על חמישה עשר דינר בדרך שחראנה לנכון ואשר צומחת ממנה טובה להקדשים בחנאי שהחלטת הוועדה של ככום למטה מחמישים דינר טעון אישור ראש הקאדים, ולמעלה מסכום זה טעון אישור מועצת ההקדשים.

4 - תקנה (9) מהתקנות קובעת (כאשר יש צורך בהקמת מיבנים על קרקעות ההקדשים או בשיפוץ אחד ממיבני ההקדשים, יגיש המנהל הכללי דו"ח למועצה העליונה לשם קבלת אישור על כך).

מנוסח הסעיפים האלה מתברר ביהם לנקודה הראשונה כי הקמת מיבנים על קרקעות ההקדשים טעון הסכמת מועצת ההקדשים העליונה בין אם הוצאת הקמת המיבנה היא על השבון משרד ההקדשים ובין אם היא ע"ח אחרים; בין באמצעות חכירה ובין בדרך אחרת, היות והוראות תקנה (9) הנזכרת לעיל בענין זה הן אבסולוטיות.

ביחס לנקודה השניה קובעת פיסקה (ב) מתקנה (7) במפורש שהוועדות המקומיות הן בעלות הסמכות להשכיר את הנכסים דלא נידי של ההקדשים בחנאי שיעשה הדבר בדרך מיכרז פומבי ובאישור מנהל ההקדשים וזקן השופטים על חוטי השכירות; הכוונה מהוזים אלה היא חוטי שכירות רגילים המעניקים לשוכר זכות טובת ההנאה מהנכס דלא נידי המושכר לתקופה מסוימת ובתמורה ידועה מבלתי יחאה לו זכות להקים מיבנים עליו.

ביחס לנקודה השלישית אנו רואים שכל הקניות השייכות לסניפי ההקדשים ואשר ערכן עולה על חמישה עשר דינר ואינו עולה על חמישים דינר הן בגדר סמכותן של הוועדות המקומיות בחנאי שהחלטותיהן ההינה טעונות אישור ראש הקאדים החלטות הוועדות על קניות ועבודות שערכן עולה על חמישים דינר טעונות אישור מועצת ההקדשים העליונה, כפי שמצויין במפורש בפיסקה (ג) המחוקנת של תקנה (7) הנזכרת לעיל.

זאת היא החלטותינו בפירוש הוראות התקנות האמורות.

ניתן ביום 16.5.1957

חבר
חבר בית המשפט
לקסציה
מוסא אלסאקט

חבר נציג ראשות השרים
חבר בית המשפט אלשרעי
לעירעורים
עותמאן אלשנקיטי

חבר
חבר בית המשפט
לקסציה
אליאס אלחורי

חבר הלשכה המיוחדת
לפירוש החוקים
יו"ר בית המשפט לקסציה
עלי מסמאר

חבר
היועץ המשפטי לראשות השרים
שוקרי אלמוהתדי

תקנות מילוי המשרות (1)

אנו עבדאללה בן אלחוסייך מלך
הממלכה הירדנית ההאשמית בהתאם
לסעיף (69) לקונסטוטוציה, ועפ"י
החלטת מועצת השרים מיום 25.3.1951,
מאשרים בצווינו המלכותי את התקנות
הבאות ומצווים בהוצאתן והוספתן
לתקנות הממלכה :-

תקנות מילוי המשרות תקנות מספר (2) משנת 1951

יוצאות בהסתמך על סעיף (69) מהקונסטוטוציה

הקנה 1 - תקנות אלו תיקראנה (תקנות מילוי המשרות
משנת 1951) ותיכנסנה לתוקף לאחר חודש מיום
פירסומן בעיתון הרשמי.

הקנה 2 - בתקנות אלו המלה "משרה" פירושה - כל משרה
השייכת למוסדות ההקדשים, פרט למשרות השייכות
להנהלת ההקדשים.

המשרות משני סוגים :-

1 - רוחנית ומילויה מוחנה בהשכלה כגון הוראה,
דרשנות וראשות המתפללים בציבור (אמאם).

2 - פיזית ומילויה קשר בעבודה בלי צורך לתואר
מדעי כגון משרת הממונה והשמש.

(1) תקנות אלו פורסמו בעיתון הרשמי מספר 1063 מיום
1.5.1951

תקנה 3 - בכפיפות להוראות תקנה (10) מחקנות אלו, ימלאו המשרות בין שהן רוחניות או פיזיות ע"י האנשים הנמצאים כשרים בפני ועדת הכוונת המשרות.

תקנה 4 - במשרות השייכות להקדשים אמיתיים אין צורך במילוי חנאי המקדיש ומילויה יהיה כמו יתר המשרות הבלתי מותנות.

תקנה 5 - במרכז כל מחוז הורכב ועדה למילוי המשרות ממופתי המחוז בתור יושב ראש, וממספר חכמי דת שאינם פחות משניים ולא יותר מארבעה חברים, שימונו ע"י ראש הקאדים.. ראש הקאדים ראשי להרכיב וועדה למילוי המשרות שאינה במרכז המחוז אם ראה זאת לנכון.

תקנה 6 - אם נעדר המופתי בעת ישיבת הוועדה ולא היה מדובר על משרת (מופתי), ישב בראש הוועדה חכם הדת המבוגר ביותר.

תקנה 7 - בעת המינוי יתחשבו בחעודת ההשכלה הדתית; הנושא חעודת השכלה דתית יועדף על האחרים.

תקנה 8 - אם מבקשי המשרה הדתית נושאים תעודות השכלה ברמה שווה או שאינם נושאים תעודות השכלה כלל, תיערך ביניהם בחינת התחרות במדע הדתי (אלטרעי), ובערבית, ויתחשבו בשאלות הבחינה ובאופן עריכתה בחשיבות וסוג המשרה המבוקש מילויה.

תקנה 9 - החלטות הוועדה תובאנה בפני ראש הקאדים לאישור.

- 10 - תקנה - מסרות פיזיות ימולאו על ידי אלה המוכיחים את כשירותם והלימותם למילויין.
- 11 - תקנה - אם השתוו המבקשים למשרה רוחנית או פיזית יועדף האדם שנפטר אביו.
- 12 - תקנה - "אל תווליה" - הנאמנות; משרה על תנאי הינתן לפקיד אשר בשירות הממשלה ופרט למילוי משרה דתית אין לתת משרה אפילו על תנאי באם היא נוגדת את תפקידי משרתו.
- 13 - תקנה - כל פקיד חייב לקיים את תפקידיו בעצמו, ואסור לו ליפות מישהוא אחר במקומו.
- 14 - תקנה - הודל מביצוע תפקידיו בעצמו, או המתנהג שלא כשורה, או המתרשל במילוי תפקידיו, יהיה צפוי לפטורין לאחר חקירתו והזהרתו.
- 15 - תקנה - ממלא משרה שגויס ימלא את מקומו בא כח שיקיים את תפקידו, ותהולק המשכרת בין המרשה והמורשה באופן שווה; הוועדה רשאית להחליט על מתן יוהר מהחצי למורשה באם נבצר להבטיח ביצוע התפקידים הדרושים בחצי משכרת, בתנאי שתעמוד לחייל הזכות לחזור למשרתו לאחר שיחרורו מהצבא.
- 16 - תקנה - משרת נאמנות הינתן לאדם שיוכיח את כשירותו, בין אם היה גבר, ובין אם הייתה אשה, ואין הבדל אם משרת הנאמנות היא על תנאי או לא.
- 17 - תקנה - הנאמנות היא כמו כל המשרות שיש להוכיח בה את כשירות המועמד בפני ועדה מילוי המשרות, ורשאית הוועדה במקרה של נאמנות לשחרר מהבחינה את הנושא תעודת לימוד המכשירה אותו למלא את התפקיד.

תקנה 18 - ההקדשים - אשר אין בהם צוואת הקדש חקפה
ולא הוכח קיומה באופן שרעי - ינוהלו ע"י
משרד ההקדשים בלי מנוי אף אחד.

תקנה 19 - אם התפנתה משרה ביהם להקדש כלשהוא, חוטל
הנהלתו על משרד ההקדשים עד שתימסר המשרה
ע"י הקאדי אלשרעי לכל אדם מתאים לפי הוראות
חקנות אלו.

תקנה 20 - אין לחלק את המשרה לחלקים ויש למסור משרה
מחולקת לאדם הכשיר ביותר שייראה בעיני הוועדה
ואם לא מתאפשר הדבר, יקיים משרד ההקדשים
את ניהול המשרה.

תקנה 21 - חקנות מילוי המשרות העותומניות שפורסמו ביום
2 לחודש דמדאן שנת 1331 להיג'רה, 23 ליול?
שנת 1911 לספירה וכל חיקוק אחר הנוגד את
הוראות חקנות אלו בטלים.

27.3.1951

(עבדאללה)

ראש השרים
סמיר אל רופאעי

ראש הקאדים
עבדאללה גושה